

Πρώθηση της ευαισθητοποίησης για την άσκηση δίωξης για εγκλήματα κατά της άγριας ζωής και την ανάδειξη της περιβαλλοντικής ευθύνης για την αποκατάσταση ζημιών της βιοποικιλότητας σε περιοχές του Δικτύου NATURA 2000 στην Κρήτη

LIFE Natura Themis

LIFE14 GIE/GR/000026

**«Διοικητική Διαχείριση των Προστατευόμενων
Περιοχών NATURA 2000 στην Κρήτη»**

Σάρχος, 05 Φεβρουαρίου 2020

**Δικαίωμα
και Ευθύνη
για το
Περιβάλλον**

Πόπη Μπαξεβάνη
Υπεύθυνη Επικοινωνίας/Ενημέρωσης
LIFE Natura Themis

Το έργο LIFE14 GIE/GR/000026 χρηματοδοτείται σε ποσοστό 60% από το χρηματοδοτικό εργαλείο LIFE "Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση & Πληροφόρηση" της Ευρωπαϊκής Επιτροπής / EASME, ενώ το έργο συγχρηματοδοτεί και το Πράσινο Ταμείο.

Κατηγορίες προστατευόμενων περιοχών

1. Περιοχές απόλυτης προστασίας της φύσης

α. Υπόκεινται σε αυστηρή φύλαξη από τις αρμόδιες υπηρεσίες.

β. Απαγορεύεται κάθε δραστηριότητα.

γ. Κατ' εξαίρεση, μπορεί να επιτρέπονται η διεξαγωγή επιστημονικών ερευνών, καθώς και η εκτέλεση εργασιών που κρίνονται απολύτως αναγκαίες, εφόσον εξασφαλίζεται υψηλός βαθμός προστασίας.

2. Περιοχές προστασίας της φύσης

α. Προστατεύεται το φυσικό περιβάλλον από κάθε δραστηριότητα ή επέμβαση, που μπορεί να μεταβάλλει τη φυσική κατάσταση, σύνθεση ή εξέλιξή του.

β. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η εκτέλεση εργασιών που είναι αναγκαίες για τη διατήρηση των προστατευτέων αντικειμένων, οι επιστημονικές έρευνες και η άσκηση ήπιων δραστηριοτήτων, εφόσον δεν αντιτίθενται στους σκοπούς προστασίας.

3. Φυσικά Πάρκα

■ Εθνικό ή Περιφερειακό

■ Θαλάσσιο Πάρκο

■ Εθνικός ή Περιφερειακός Δρυμός

■ Γεωπάρκο

α. Επιτρέπονται λατομικές και μεταλλευτικές δραστηριότητες, εφόσον συμβάλλουν σημαντικά στην τοπική οικονομία και δεν προκαλούν υποβάθμιση του περιβάλλοντος, ασυμβίβαστη με τον χαρακτήρα των περιοχών αυτών.

Κατηγορίες προστατευόμενων περιοχών

4. Περιοχές προστασίας οικοτόπων και ειδών

- Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ)
- Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ)
- Καταφύγιο Άγριας Ζωής

α. Απαγορεύονται: η θήρα, η αλιεία, η σύλληψη της άγριας πανίδας, η συλλογή της άγριας χλωρίδας, η αμμοληψία, η καταστροφή της φυσικής βλάστησης, η ρύπανση των υδατικών συστημάτων, η διάθεση ή ρίψη αποβλήτων, η ιχθυοκαλλιέργεια, η υπαγωγή έκτασης του καταφυγίου σε πολεοδομικό ή ρυμοτομικό σχεδιασμό, κ.ά.

β. Επιτρέπονται υπό προϋποθέσεις: η εγκατάσταση παρατηρητηρίων της άγριας πανίδας, η εκτέλεση λατομικών και μεταλλευτικών δραστηριοτήτων, ειδικά έργα βελτίωσης του βιοτόπου κ.ά.

5. Προστατευόμενα τοπία και στοιχεία τοπίου ή προστατευόμενοι φυσικοί σχηματισμοί

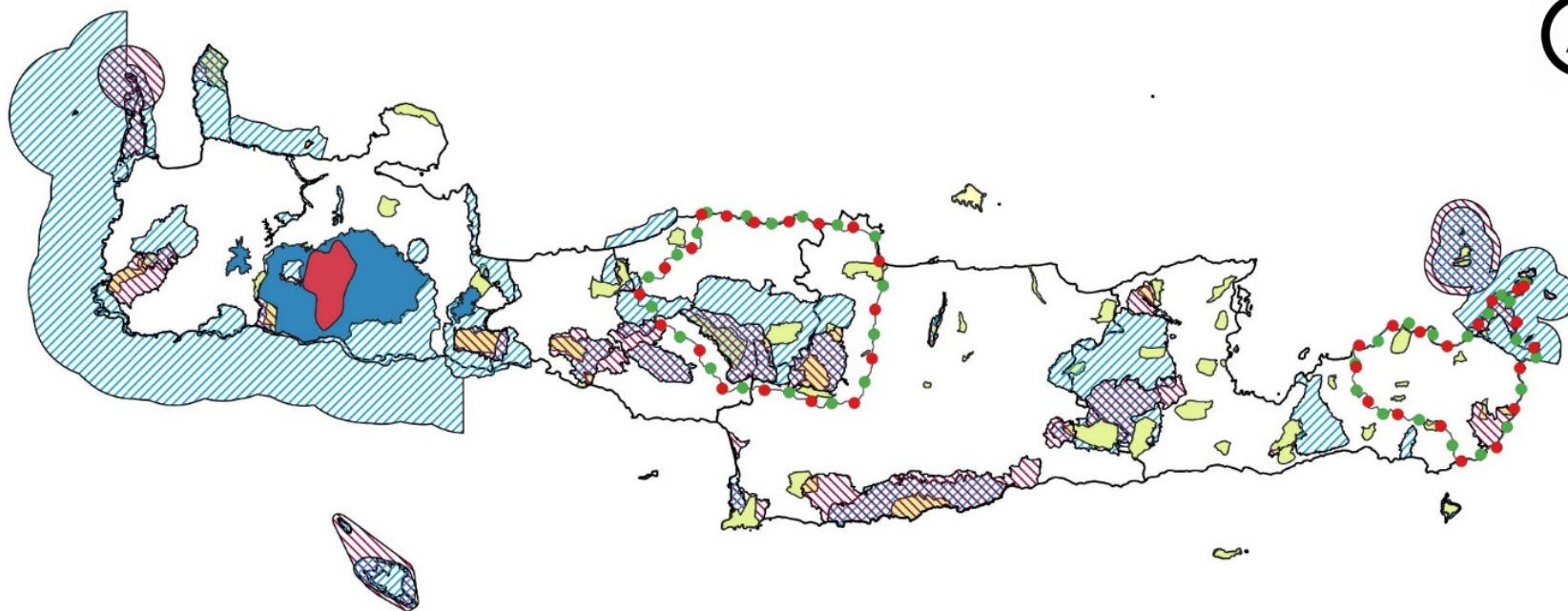
- Αισθητικό Δάσος
- Γεωπάρκο
- Τοπίο Άγριας Φύσης
- Αγροτικό Τοπίο
- Αστικό Τοπίο

6. Περιοχές Ειδικής Προστασίας πολεοδομικών σχεδίων (ΣΧΟΟΑΠ, ΓΠΣ, κ.λπ.)

- Ρέματα, χείμαρροι, ποτάμια, παραδοσιακοί οικισμοί κ.λπ.

Και φυσικά αρχαιολογικοί χώροι και τόποι ιστορικού ενδιαφέροντος

Κάλυψη Προστατευόμενων Περιοχών - Κρήτη

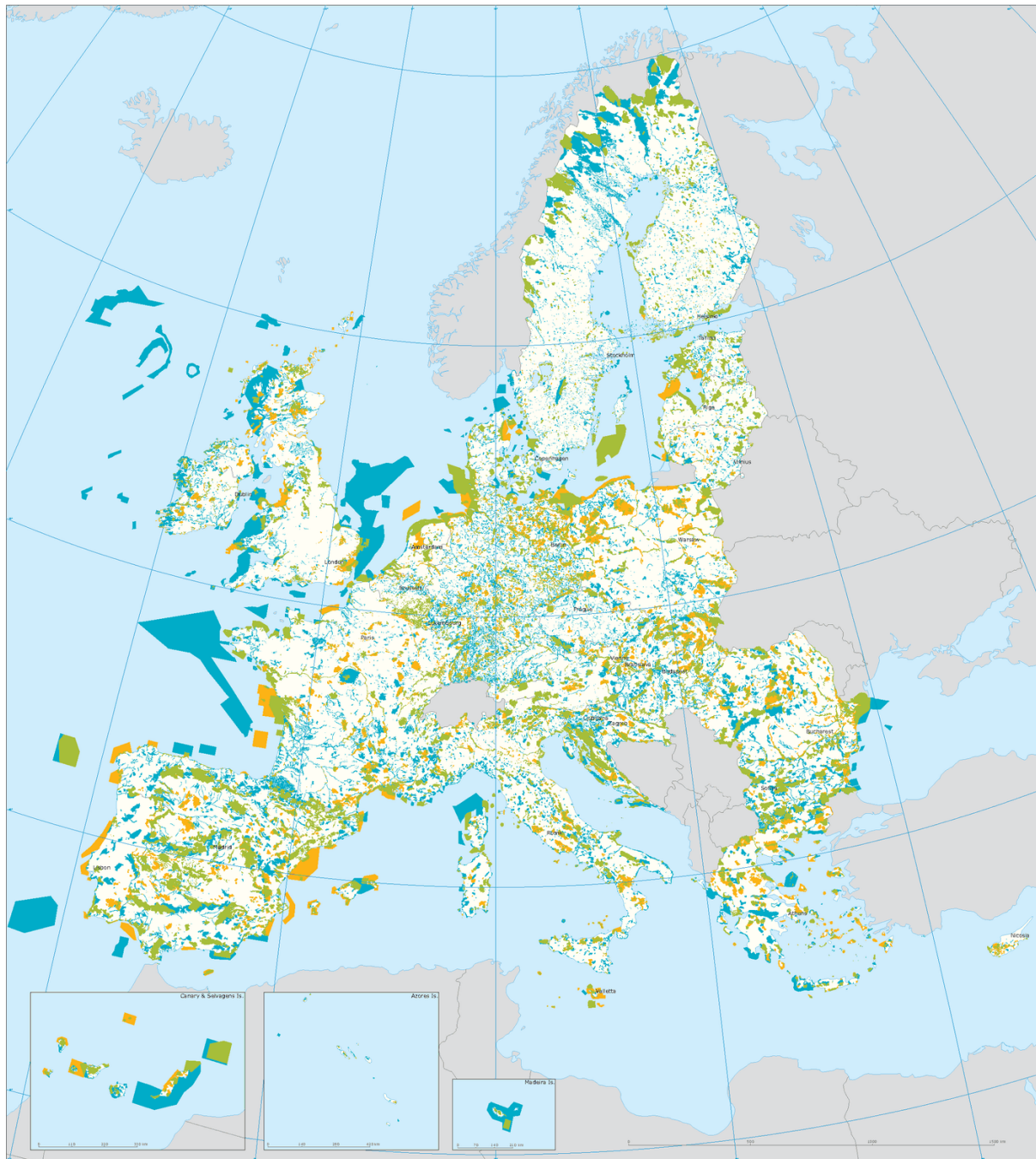
ΤΥΠΟΙ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

Natura2000 - Τόποι Κοινοτικής Σημασίας (Habitats Directive) - Οδηγία 92/43/ΕΚ [28]	Αισθητικό Δάσος (Ν. 996/71) [1]
Natura2000 - Ζώνες Ειδικής Προστασίας (Birds Directive) - Οδηγία 79/409/ΕΚ [26]	Διατηρητέο Μνημείο της Φύσης (Ν. 996/71) [0]
Εθνικός Δρυμός (Ν. 996/71) [1]	Εθνικό Πάρκο (Ν. 1650/86) [0]
Καταφύγιο Άγριας Ζωής (Ν. 177/75 -> Ν. 2637/98) [54]	Μνημείο Παγκόσμιας Κληρονομιάς [0]
Εκτροφείο Θηραμάτων (Ν. 177/75 -> Ν. 2637/98) [3]	Περιοχή απόλυτης προστασίας της Φύσης (Ν. 1650/86) [0]
Προστατευτικό Δάσος (Ν. Δ 86/1969) [3]	Περιοχή προστασίας της φύσης (Ν. 1650/86) [0]
Ελεγχόμενη Κυνηγετική Περιοχή (Ν. 177/75 -> Ν. 2637/98) [1]	Προστατευόμενος Φυσικός Σχηματισμός, Προστατευόμενο τοπίο και στοιχεία του τοπίου Ν. 1650/86 [0]
Παγκόσμιο Γεωπάρκο της UNESCO [2]	Υγρότοποι Ραμσάρ Διεθνούς Σημασίας [0]
UNESCO-MAB Αποθέματα Βιόσφαιρας [1]	

0 25 50 km

Λίγα λόγια για τις περιοχές του Δικτύου NATURA 2000

- ✓ **Ευρωπαϊκό Δίκτυο Προστατευόμενων Περιοχών.** Βασικό νομικό/θεσμικό πλαίσιο της Ε.Ε. για την προστασία της βιοποικιλότητας. >27.000 περιοχές – 18,12% έκτασης Ευρωπαϊκής Ένωσης (στοιχεία 2017).
- ✓ **Βασίζεται στις Ευρωπαϊκές Οδηγίες: α) 92/43/ΕΟΚ** «Για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων, καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας», και **β) 2009/147/ΕΚ** «Για τη διατήρηση των άγριων πτηνών» (κωδικοποίηση παλαιότερης Οδηγίας **79/409/ΕΟΚ**).
- ✓ Περιλαμβάνει δύο κατηγορίες: **α) Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (ΕΖΔ / SAC** για οικοτόπους και είδη πλην πτηνών), και **β) Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ / SPA** για πτηνά). Πολλές φορές αλληλεπικαλύπτονται.
- ✓ **Στην Ελλάδα,** μετά την αναθεώρηση του καταλόγου τον Δεκέμβριο του 2017, περιλαμβάνονται συνολικά **446 περιοχές** (από 419 που ήταν πριν) – καλύπτει 27,9% χερσαίας έκτασης & 22,3% θαλάσσιες περιοχές.
- ✓ **Στην Κρήτη,** μετά την αναθεώρηση του καταλόγου τον Δεκέμβριο του 2017, περιλαμβάνονται συνολικά **54 περιοχές,** με την προσθήκη μιας νέας ευρείας θαλάσσιας ζώνης (από 53 περιοχές που ήταν πριν).

Οδηγίες Οικοτόπων & Πτηνών

Δίκτυο Natura 2000 Ε.Ε.:

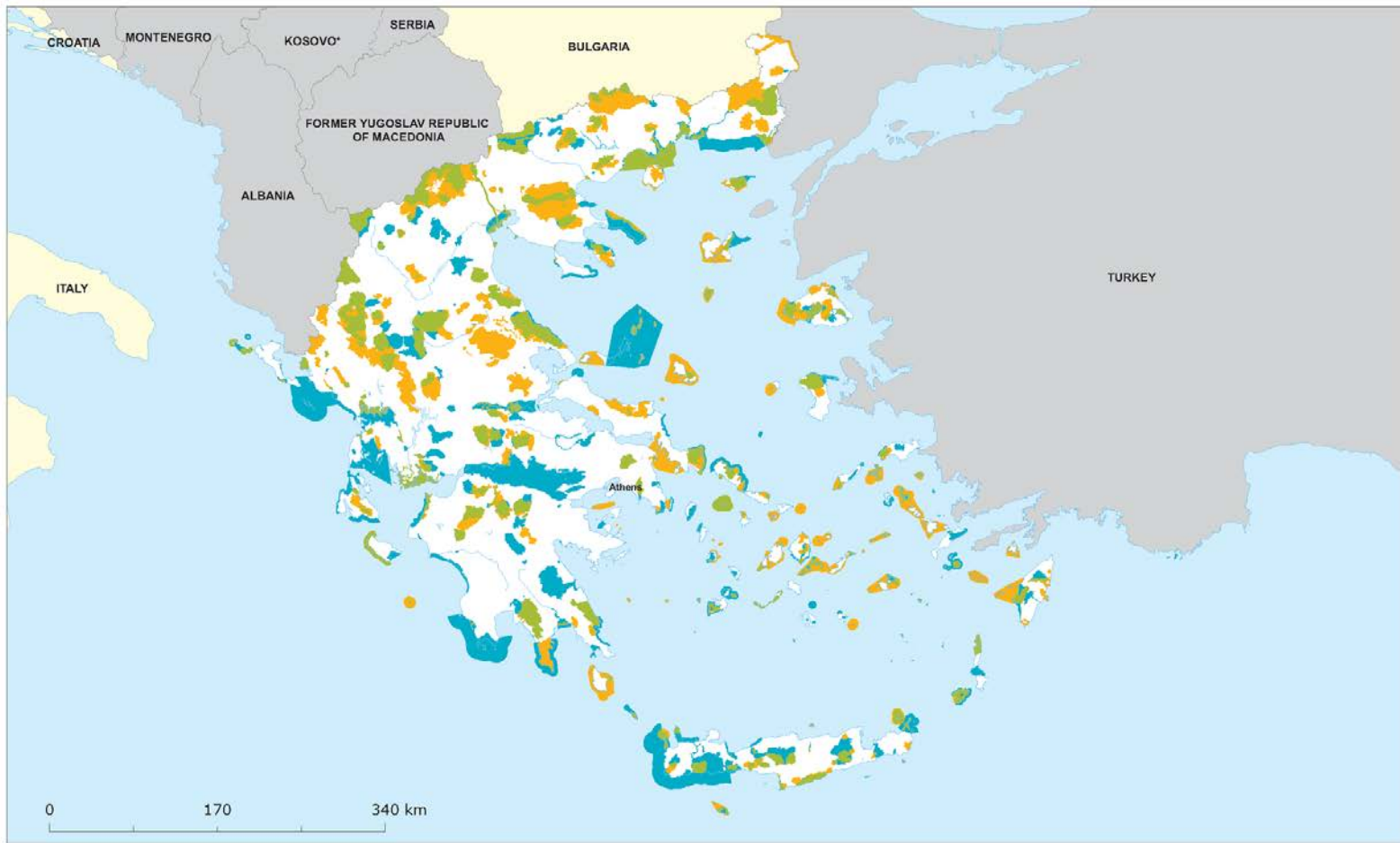
~ **18%** της χερσαίας έκτασης της Ε.Ε.

~ **6%** της θαλάσσιας έκτασης της Ε.Ε.

European Environment Agency

Source :
- NATURA 2000 - DG ENV, compiled from databases from the Member States.
Sources background map: © EuroGlobeMap/Eurogeographics and DG ESTAT.
Validity of NATURA 2000 data for : Europe, Updated End 2017.
Projection : Lambert Azimuthal Equal Area.

Natura 2000 – Birds and Habitats Directives Greece

Site type

- Birds Directive sites (SPA)
- Habitats Directive sites (pSCI, SCI, SAC)
- Sites – or parts of sites – proposed or designated under both Directives

European Environment Agency

Source :
 - NATURA 2000 - DG ENV, compiled from databases from the Member States.
 - © EuroGlobeMap - eurogeographics.
 - Settlements - DG ESTAT
 Validity of NATURA 2000 data for Greece: National dataset situation End 2017.
 Projection: Lambert-Admiral Equal Area.

- 446 περιοχές στο Δίκτυο NATURA 2000: 265 ΤΚΣ/ΕΖΔ – 207 ΖΕΠ
- 27,9% χερσαίας έκτασης & 22,3% της θαλάσσιας έκτασης στην Ελλάδα

Δίκτυο NATURA 2000 – Ν. Ηρακλείου

GR431_____

10 Περιοχές
NATURA 2000

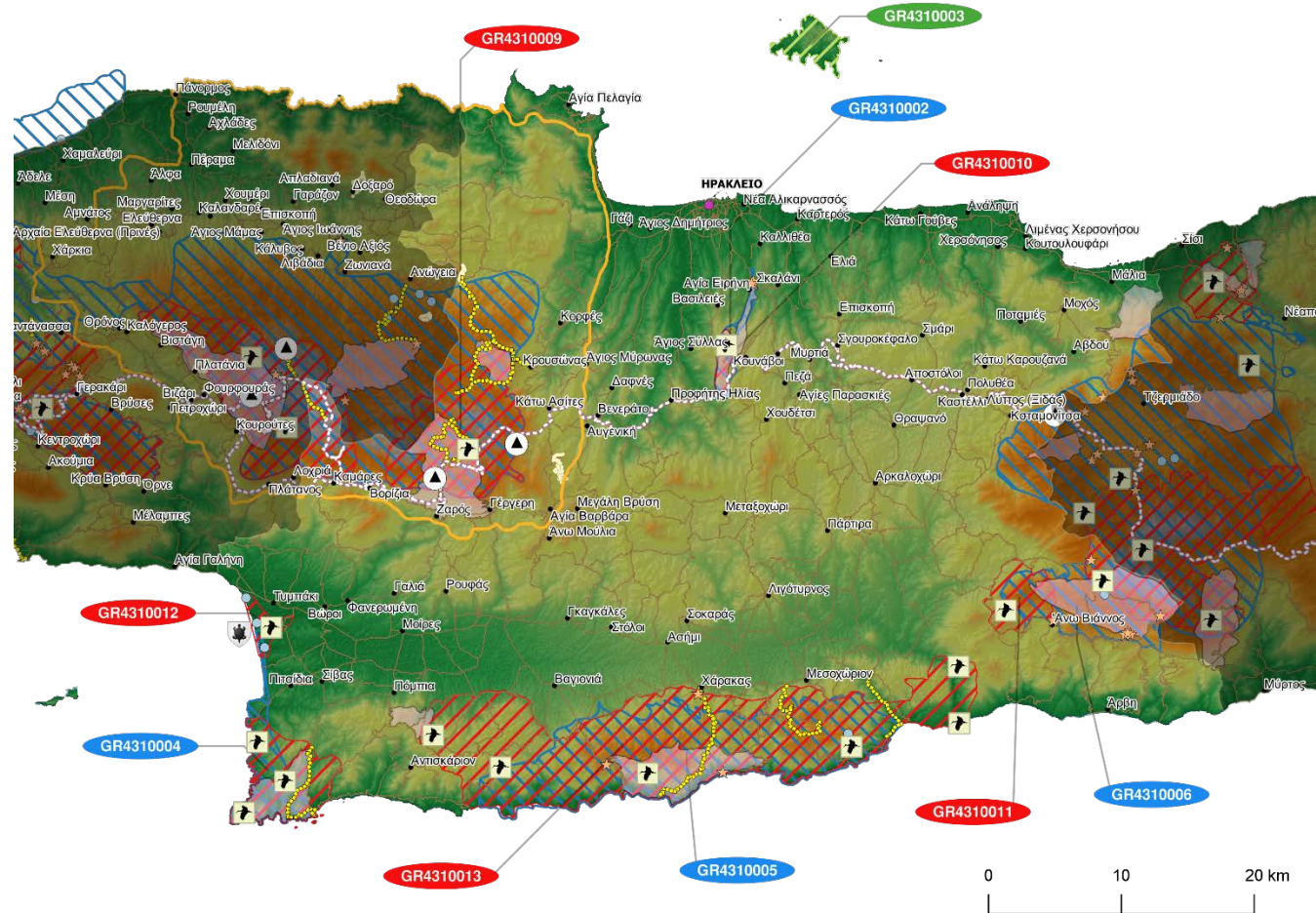
Έκταση
NATURA 2000

555 km²

Συνολική Έκταση

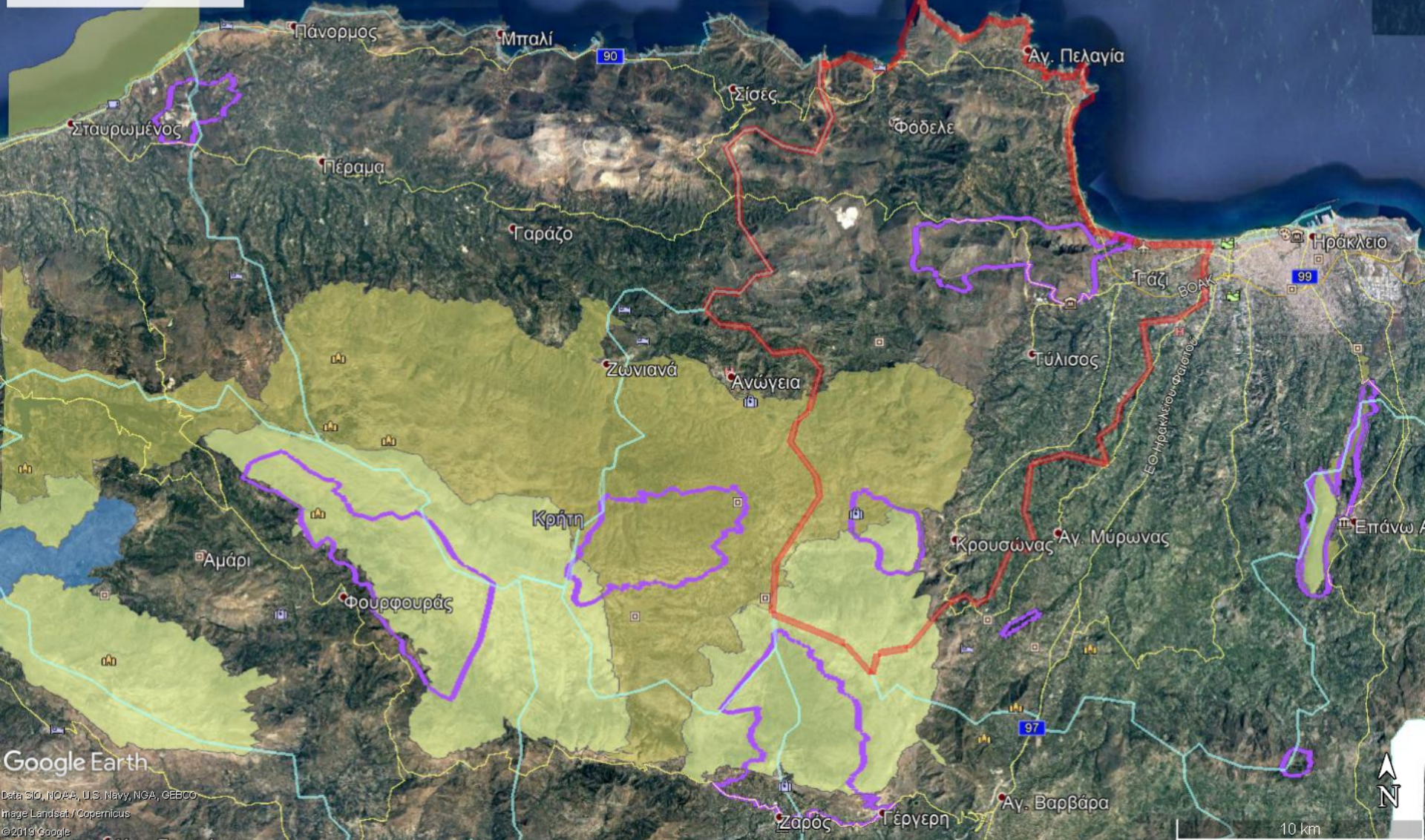
2641 km²

21%

Δήμος Μαλεβυζίου

Δίκτυο NATURA 2000 και ΚΑΖ

Google Earth

Data SIO, NOAA, U.S. Navy, NGA, GEBCO
Image Landsat / Copernicus
© 2019 Google

10 km

Γιατί ο Ψηλορείτης στις περιοχές NATURA 2000;

Μεγάλος ορεινός όγκος, μωσαϊκό οικοτόπων χαρακτηρισμού, ενδημικά και στενοενδημικά είδη χλωρίδας και πανίδας

Γιατί ο Ψηλορείτης στις περιοχές NATURA 2000;

- Φιλοξενεί είδη φυτών και ζώων σημαντικών για τη βιοποικιλότητα της Ευρώπης. Σπάνια, απειλούμενα, ενδημικά και στενοενδημικά φυτά της Κρήτης, όπως π.χ. *Asperula idaea*, *Centaurea idaea*, *Cephalanthera cucullata* και χαρακτηριστικά και προστατευόμενα είδη της πανίδας όπως ο γυπαετός, ο χρυσαετός, η κοκκινοκαλιακούδα.

Υφιστάμενη Κατάσταση στην Κρήτη για τη Διαχείριση των Προστατευόμενων Περιοχών

- Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Σαμαριάς – Δυτικής Κρήτης
- Φορέας Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Κεντρικής Ανατολικής Κρήτης
- Δασικές περιοχές: Αρμοδιότητα Δασικής Υπηρεσίας
- Υπόλοιπες περιοχές: Κατακερματισμός αρμοδιοτήτων, έλλειψη σαφήνειας.
Π.χ. ρέματα-παράκτιοι υγρότοποι (Περιφέρεια, Αποκεντρωμένη, Λιμενικό, Δήμοι κ.λπ.)

**ΑΡΜΟΔΙΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΟΙΚΟΤΟΠΟΥ
2250***

(Παράκτιες θίνες με κέδρους:
Χρυσή [GR 4320003],
Κεδρόδασος [GR 4340015],
Φαλάσαρνα (GR 4340001)
Γαύδος [GR4340013])

**ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΦΥΣΗ 2000 (Εθνική
Επιτροπή Προστατευόμενων Περιοχών)**

ΥΠΕΝ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ &
ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΔΑΣΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

**ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΩΝ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

ΟΤΑ

ΛΙΜΕΝΙΚΟ ΣΩΜΑ

ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟ ΣΩΜΑ

ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

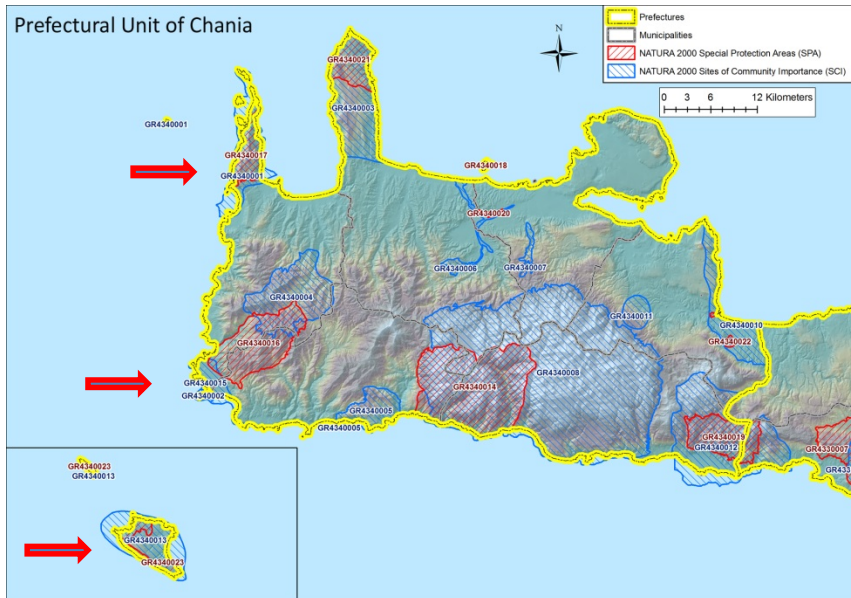
ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

**ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ
ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ
ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΘΟΥΝ ΣΤΟΥΣ
ΟΙΚΟΤΟΠΟΥΣ 2250***

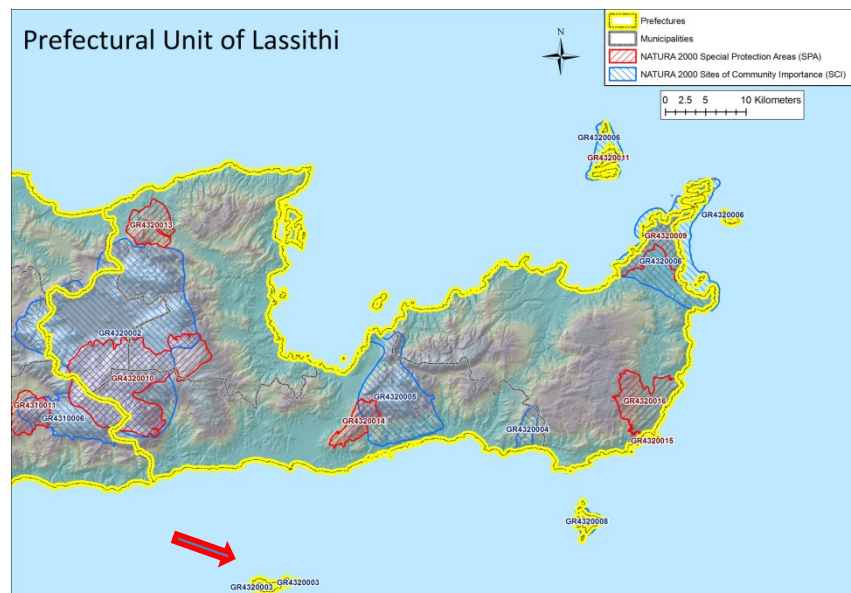
38

(Περιλαμβάνουν νόμους π.χ.
Ν.1650/1986 για τη προστασία
του περιβάλλοντος,
Ν.3028/2002 για τη προστασία
αυτοφυσούς χλωρίδας κ.ά.,
Προεδρικά Διατάγματα, ΚΥΑ
κ.α.)

Prefectural Unit of Chania

Prefectural Unit of Lassithi

LIFE 07 NAT/GR/00296 "Actions for the conservation of coastal dunes with Juniperus spp* in Crete and the South Aegean"

Ενδεικτικά:

Περιβαλλοντικές παραβάσεις που αφορούν στην ποιότητα του αέρα-ατμόσφαιρα:

- Ρύπανση από βιομηχανική δραστηριότητα
- Ρύπανση από λειτουργία υποδομών (λιμάνια-αεροδρόμια)
- Ρύπανση από τουριστική δραστηριότητα
- Αεροψεκασμοί

Αρμόδιοι φορείς (ανάλογα το περιστατικό):

- υπηρεσία που έχει αρμοδιότητα για την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων μιας βιομηχανικής ή τουριστικής επιχείρησης, που ανάλογα με τη δραστηριότητα μπορεί να είναι το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης, το Υπουργείο Υγείας, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της οικείας Περιφέρειας, ή ο οικείος Δήμος.
- υπηρεσία που έχει αρμοδιότητα για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας μιας συγκεκριμένης βιομηχανικής ή τουριστικής δραστηριότητας, που συνήθως είναι η αντίστοιχη Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Βιομηχανίας, Ενέργειας και Φυσικών Πόρων, ή η Διεύθυνση Ανάπτυξης, Εμπορίου ή Τουρισμού της οικείας Περιφέρειας.

Ενδεικτικά:

Περιβαλλοντικές παραβάσεις που αφορούν στο Θαλάσσιο Περιβάλλον – υγροτόπους:

- Ανεξέλεγκτη διάθεση λυμάτων και βιομηχανικών αποβλήτων
- Υποβάθμιση υγροτοπικού οικοσυστήματος
- Ρύπανση υδάτων από δεξαμενόπλοια
- **Αρμόδιοι φορείς (ανάλογα το περιστατικό):**
 - Ειδική Γραμματεία Υδάτων ΥΠΕΝ για την κατάρτιση προγραμμάτων προστασίας/διαχείρισης των υδατικών πόρων της χώρας
 - Διευθύνσεις Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης για πληροφορίες για την κατάσταση/ποιότητα των υδάτων, αρμόδιες για τη λήψη μέτρων προστασίας και κατάρτιση του Σχεδίου Διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού.
 - Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού Περιφέρειας αρμόδια για χορήγηση πληροφοριών
 - Λιμεναρχεία αρμόδια για την καταπολέμηση της ρύπανσης στην περιοχή αρμοδιότητάς τους και για τη βεβαίωση παραβάσεων/επιβολή κυρώσεων για απορρίψεις στη θάλασσα αποβλήτων/υλικών από πλοία.
 - Οι Δήμοι/Δημοτικές Υπηρεσίες Ύδρευσης και Αποχέτευσης, για τη διενέργεια ποιοτικών ελέγχων στα ύδατα, τον σχεδιασμό, κατασκευή, συντήρηση & διαχείριση υποδομών συστημάτων ύδρευσης, άρδευσης κ.λπ.

Ενδεικτικά:

Περιβαλλοντικές παραβάσεις που αφορούν στο έδαφος:

- Απόβλητα – Λύματα (Ν. 4042/2012)
- Παράνομη Υλοτομία (Ν.Δ. 86/1969)
- Παράνομη λατομική δραστηριότητα (Ν. 1428/1984)
- Εκχέρσωση δασικής έκτασης (Ν. 998/1979)
- **Αρμόδιοι φορείς (ανάλογα το περιστατικό):**
 - Για ρυπαίνουσες επιχειρήσεις η αρχή που χορήγησε την άδεια λειτουργίας και η Διεύθυνση Περιβάλλοντος της οικείας Περιφέρειας.
 - Για δασικές εκτάσεις η Γενική Διεύθυνση Δασών του ΥΠΕΝ, οι Διευθύνσεις Δασών/Δασαρχεία-Δασονομεία.
 - Δήμοι αρμόδιοι και για τη διαχείριση βοσκοτόπων (άρθρο 94 του Ν. 3852/2010). Επιπρόσθετα, ο Δήμος ευθύνεται για την εκμετάλλευση των δημοτικών και των κοινοτικών δασών, που δεν ξεπερνούν σε έκταση τα 2.000 στρέμματα.

Ενδεικτικά:

Περιβαλλοντικές παραβάσεις που αφορούν αιγιαλό-παραλία:

- Παράνομη αμμοληψία
- Μεταβολή αιγιαλού-αυθαίρετη δόμηση
- Αρμόδιοι φορείς (ανάλογα το περιστατικό):
 - Γραφείο Δημόσιας Περιουσίας (πρώην Κτηματικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών) για τον καθορισμό οριογραμμής αιγιαλού και παραλίας (με επικύρωση Γ.Γ. της οικίας Αποκεντρωμένης Διοίκησης), για έκδοση Πρωτοκόλλων κατεδάφισης αυθαιρέτων σε αιγιαλό και παραλία και την επιβολή προστίμων.
 - Πολεοδομικές Υπηρεσίες με αρμοδιότητα καταγραφής & κατεδάφισης αυθαιρέτων ή και επιβολής προστίμων
 - Λιμενικές Αρχές παρεμβαίνουν, για διαπίστωση παραβάσεων στον θαλάσσιο χώρο, εντός της ήδη καθορισμένης ζώνης λιμένα
 - Αστυνομικά Τμήματα για την περιβαλλοντική υποβάθμιση που συντελείται στο χερσαίο τμήμα

Ενδεικτικά:

Καταφύγια Άγριας Ζωής και δασικές περιοχές: Κατά κύριο λόγο Αρμόδιος φορέας η Αποκεντρωμένη Διοίκηση και οι δασικές υπηρεσίες

- Κατάρτιση σχεδίων διαχείρισης για ΚΑΖ κι άλλες προστατευόμενες περιοχές
- Συνεργασία για εκπόνηση σχεδίων διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών και τοπίων
- Έλεγχος-παρακολούθηση όρων/περιορισμών των σχεδίων διαχείρισης υπό τον οριζόμενο φορέα (ομάδα) διαχείρισης.
- Συστηματικός έλεγχος/παρακολούθηση τήρησης όρων/προϋποθέσεων των Αποφάσεων Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) έργων, δραστηριοτήτων και υποδομών.
- Επιβολή διοικητικών προστίμων συμμόρφωσης.
- Δέσμευση για μη έκδοση (ή έκδοση για περιορισμένο χρονικό διάστημα, υπό προϋποθέσεις) ανανέωσης ή τροποποίησης ΑΕΠΟ έως ότου αρθούν διαπιστωμένες περιβαλλοντικές παραβάσεις-αυθαιρεσίες.
- Εκτέλεση πρωτοκόλλων κατεδάφισης. Προτεραιότητα οι αυθαιρεσίες που βλάπτουν και υποβαθμίζουν το φυσικό περιβάλλον, τις λεκάνες απορροής ποταμών, τη βιοποικιλότητα και την κοινωφέλεια του δημόσιου χώρου και, ως εκ τούτου, έχουν άμεσο αντίκτυπο στην πολιτική προστασία.
- Μεταβολή λειτουργίας της ΠΕΑΠΖ και αίτημα συνεργασίας με την Εισαγγελία σε θεσμικό επίπεδο.
- Καθοδήγηση ΟΤΑ, φορέων και αποκεντρωμένων υπηρεσιών για ορθή και ενιαία εφαρμογή περιβαλλοντικής νομοθεσίας στις διοικητικές τους πράξεις

Ενδεικτικά:

Περιβαλλοντικές παραβάσεις σε Καταφύγια Άγριας Ζωής και δασικές περιοχές:

- Εκχέρσωση, καλλιέργεια, φύτευση μη δασικών ειδών, βλάβη, καταπάτηση, πράξεις διακατοχής επί εκχερσωθείσας έκτασης, παράνομη ανέγερση οικοδομών, κτισμάτων, πάσης φύσεως εγκαταστάσεων και κατασκευών, προσωρινής ή οριστικής μορφής, (π.χ. περίφραξη) σε δασικού χαρακτήρα έκταση (δάση, δασικές, αναδασωτέες, δημόσιες χορτολιβαδικές & βραχώδεις εκτάσεις) διάνοιξη οδών χωρίς αδειοδότηση παράνομη σύνδεση σε δίκτυο (ύδρευσης, αποχέτευσης, τηλεπικοινωνιών, ηλεκτρικού ρεύματος και φυσικού αερίου).
- Παράνομη εκχέρσωση, αποψιλωτική υλοτομία, καλλιέργεια, φύτευση μη δασικών ειδών, ανοικοδόμηση (ανέγερση οποιουδήποτε κτίσματος ή κατασκευάσματος) σε αναδασωτέα έκταση
- Παράνομη βοσκή αναδασωτέας έκτασης ή δάσους ή δασικής έκτασης με Δασική Αστυνομική Διάταξη (ΔΑΔ) βοσκής
- Βλάβη ή φθορά δάσους ή δασικής έκτασης όπως: Παράνομη υλοτομία – μεταφορά δασικών προϊόντων – παράνομη κλαδονομή – Παράβαση αστυνομικών διατάξεων (υλοτομίας)
- Παράνομη ρίψη απορριμμάτων σε δασικού χαρακτήρα έκταση (σκουπίδια, τσιμέντα, μπάζα, λήμματα κ.α.)
- Πυρκαγιά (εμπρησμός): Αρμόδια η Διοίκηση Πυροσβεστικών Υπηρεσιών
- Η θήρα: επιτρέπεται σε ολόκληρη την Ελληνική Επικράτεια εκτός ΚΑΖ κι άλλων χώρων όπως Πόλεις, χωριά, μεμονωμένα σπίτια, ατρύγητους αμπελώνες, αθέριστα σπαρμένα, καλλιεργημένες εκτάσεις και οπωρώνες, εντός περιφραγμένων ύψους 1,50 μ ιδιόκτητων εκτάσεων.
- **Στα ΚΑΖ απαγορεύονται ακόμα:** αγώνες κυνηγετικών ικανοτήτων σκύλων δεικτών, η σύλληψη της άγριας πανίδας, η συλλογή της άγριας χλωρίδας, η καταστροφή ζώνης με φυσική βλάστηση με κάθε τρόπο, η καταστροφή των φυτοφρακτών, η αμμοληψία, η αποστράγγιση, η επιχωμάτωση και αποξήρανση ελωδών εκτάσεων, η ρύπανση των υδατικών συστημάτων, η διάθεση ή απόρριψη αποβλήτων
- **Γενικά μέτρα προστασίας της άγριας ορνιθοπανίδας** όπως φόνος, σύλληψη, διατάραξη / απομάκρυνση φωλιών-αυγών, αιχμαλωσία, έκθεση σε κοινή θέα, ταρίχευση, έκθεση σε κοινή θέα νεκρών πτηνών, σκόπιμη ενόχληση, εμπορική εκμετάλλευση, αγοραπωλησία.

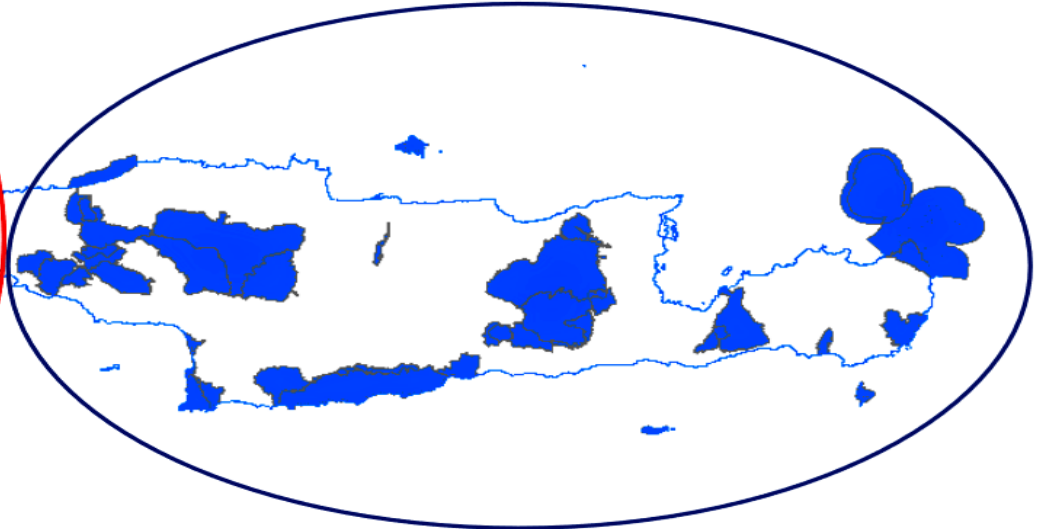
ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ (ΦΔΠΠ)

- Ο πρώτος ΦΔΠΠ ιδρύθηκε το 1999 και αφορούσε το Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Ζακύνθου.
- Ακολούθησαν ο ΦΔ Σχινιά - Μαραθώνα (2000) και μαζικά άλλοι 27 ΦΔ (2002).
- Αν και τυπικά είχαν ιδρυθεί 29 Φορείς Διαχείρισης, **λειτουργήσαν οι 28**, καθώς ο ΦΔ της Λίμνης Καστοριάς δεν συγκροτήθηκε ποτέ.
- Η αύξηση των ΦΔΠΠ από **28 σε 36** με παράλληλη μεγέθυνση της περιοχής ευθύνης τους, ώστε να καλύψουν όλες τις περιοχές του Δικτύου NATURA 2000, είναι ο βασικός «κορμός» του **N. 4519/2018 (ΦΕΚ Α' 25/20.02.2018)** περί «Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών και άλλων διατάξεων».
- Με την Απόφαση με Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΔΥ/97977/12554 (**ΦΕΚ Υ.Ο.Δ.Δ. Αρ. Φύλλου 788/31.12.2018**) έγινε η Συγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου του **Φορέα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Κεντρικής και Ανατολικής Κρήτης: Περιλαμβάνει 31 περιοχές του Δικτύου NATURA 2000.**

Φ. Δ. Εθνικού Δρυμού
Σαμαριάς – Δυτικής Κρήτης

Φ. Δ. Προστατευόμενων
Περιοχών Κεντρικής και
Ανατολικής Κρήτης

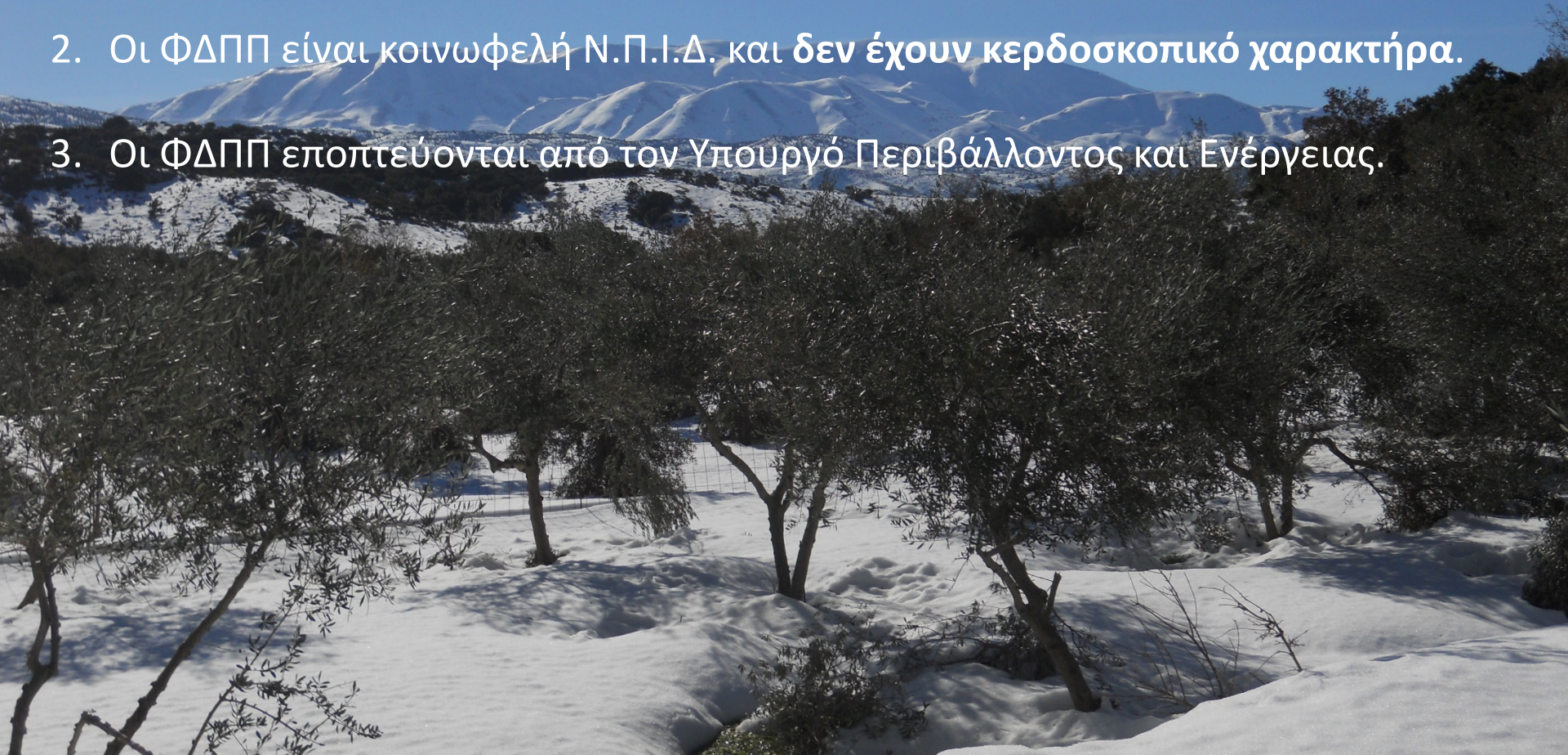

Ν.Π.Ι.Δ. Μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα με την επωνυμία:
«Φορέας Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών
Κεντρικής και Ανατολικής Κρήτης»

Έδρα του Φορέα ορίστηκε το Ηράκλειο της Π.Ε. Ηρακλείου

Νομική μορφή Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών

1. Οι Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (ΦΔΠΠ) είναι τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) που έχουν ως σκοπό τη διοίκηση και διαχείριση των περιοχών, στοιχείων και συνόλων της φύσης και του τοπίου.
2. Οι ΦΔΠΠ είναι κοινωφελή Ν.Π.Ι.Δ. και δεν έχουν κερδοσκοπικό χαρακτήρα.
3. Οι ΦΔΠΠ εποπτεύονται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Δομή ΦΔΠΠ

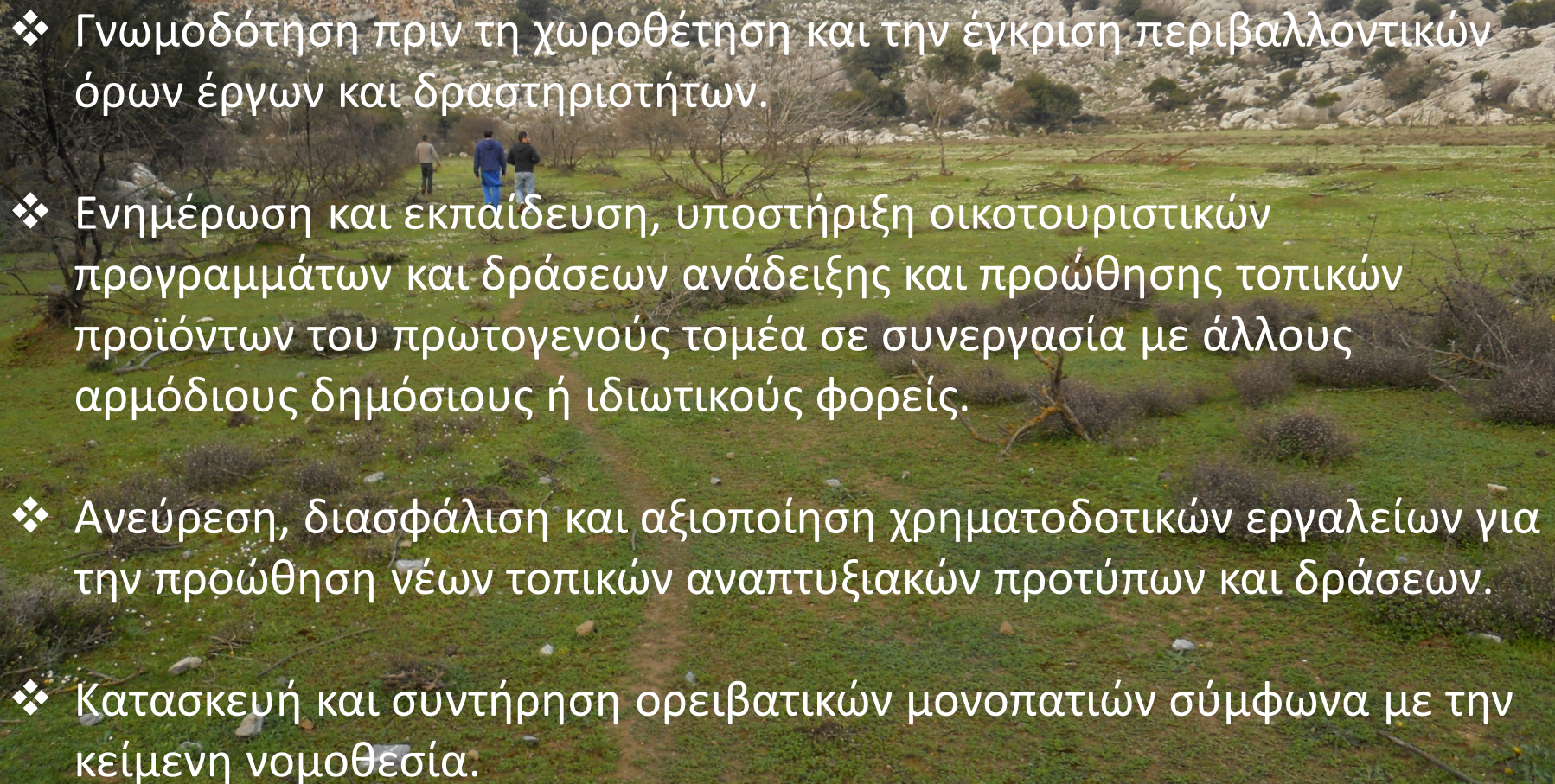
Δ.Σ. 7μελές με εκπροσώπους:

- ❖ Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας
- ❖ Τοπικών παραγωγικών φορέων
- ❖ Τοπικών Αρχών (Δήμος, Περιφέρεια)
- ❖ ΜΚΟ

Μπορεί να συνιστώνται άμισθες Συμβουλευτικές Επιτροπές (με απόφαση του υπουργού ΠΕΝ)

Οι Αρμοδιότητες των ΦΔΠΠ περιγράφονται στο Άρθρο 4 του Ν. 4519/2018 και μπορούν να συνοψιστούν ως εξής:

- Διοίκηση και λειτουργία της προστατευόμενης περιοχής.
- Διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος (βάσει Σχεδίων Διαχείρισης και προγράμματος δράσης).
- Επιστημονική παρακολούθηση.
- Παρακολούθηση και αξιολόγηση εφαρμογής της νομοθεσίας που ρυθμίζει την προστατευόμενη περιοχή.
- Φύλαξη, συνεπικουρούμενη από τις αρμόδιες αρχές, και επικουρία των αρμόδιων αρχών στον έλεγχο εφαρμογής της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και των περιβαλλοντικών όρων για κάθε είδους έργο και δραστηριότητα στις περιοχές ευθύνης τους.

-
- ❖ Γνωμοδότηση πριν τη χωροθέτηση και την έγκριση περιβαλλοντικών όρων έργων και δραστηριοτήτων.
 - ❖ Ενημέρωση και εκπαίδευση, υποστήριξη οικοτουριστικών προγραμμάτων και δράσεων ανάδειξης και προώθησης τοπικών προϊόντων του πρωτογενούς τομέα σε συνεργασία με άλλους αρμόδιους δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς.
 - ❖ Ανεύρεση, διασφάλιση και αξιοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων για την προώθηση νέων τοπικών αναπτυξιακών προτύπων και δράσεων.
 - ❖ Κατασκευή και συντήρηση ορειβατικών μονοπατιών σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Πόροι των ΦΔΠΠ

- 1) Επιχορήγηση από τις πιστώσεις του Τακτικού Προϋπολογισμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
- 2) Έκτακτες επιχορηγήσεις, χρηματοδοτήσεις, που δίδονται από τον Τακτικό Προϋπολογισμό του ΥΠΕΝ.
- 3) Επιχορηγήσεις, χρηματοδοτήσεις που μπορεί να δίδονται από τον προϋπολογισμό άλλων Υπουργείων, το Πράσινο Ταμείο, Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης.
- 4) Πόροι που διατίθενται από το Περιφερειακό και τα Τομεακά συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα (ΕΣΠΑ).
- 5) Έσοδα από τις δραστηριότητές τους που είναι σύμφωνες με τους σκοπούς τους, συμπεριλαμβανομένων και των εσόδων από προϊόντα που παράγουν ή εκμεταλλεύονται, εισιτήρια, ξεναγήσεις ομάδων επισκεπτών κ.ά.

- 6) Έσοδα από την εκμετάλλευση της περιουσίας τους, επιχορηγήσεις, δωρεές, κληρονομίες, κληροδοσίες, κάθε είδους τακτικές ή έκτακτες εισφορές και χορηγίες φυσικών ή νομικών προσώπων.
- 7) Έσοδα από προγραμματικές συμβάσεις.
- 8) Ποσά από κάθε άλλη νόμιμη και συμβατή με το σκοπό τους δραστηριότητα, τα οποία εγκρίνονται από το Δ.Σ.
- 9) Έσοδα από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
- 10) Έσοδα από κάθε πρόστιμο και τέλος για τα οποία προβλέπεται η απόδοσή τους στους ΦΔΠΠ, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Συμπεράσματα

Ο νέος νόμος (Ν. 4519/2018) αποτελεί ένα σημαντικό ορόσημο και θέτει τη δομή του εθνικού συστήματος προστατευόμενων περιοχών.

Πηγή του νόμου ήταν η ανάγκη να οριστούν οι αρμοδιότητες για την κάθε προστατευόμενη περιοχή, όπως και να καθοριστεί ο ρόλος του υπουργείου ως συντονιστή του συστήματος.

Η ανάγκη αυτή έγινε πιο επιτακτική μετά τον Ν. 3937/2011 για τη βιοποικιλότητα, αλλά και την απειλή παραπομπής της χώρας στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για μη επαρκή προστασία των περιοχών του Δικτύου NATURA 2000.

Ο Νόμος, όμως, δεν επιλύει βασικά λειτουργικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ΦΔΠ κατά τα 16 χρόνια λειτουργίας τους, καθώς οι αρμοδιότητές τους δεν γίνονται αρκετά σαφείς και διακριτές, παρατείνοντας τη σύγχυση σε σχέση με άλλες αρχές που είναι συναρμόδιες.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ: Η άμεση έγκριση όσων Προεδρικών Διαταγμάτων εκκρεμούν και η ολοκλήρωση των Σχεδίων Διαχείρισης και στη συνέχεια η σταδιακή έκδοση προδιαγραφών και συστάσεων για την προστασία και διαχείριση των περιοχών.

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας προχώρησε το 2018 σε δύο διεθνείς ανοικτούς διαγωνισμούς με τίτλους:

- «Εκπόνηση Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών και Σχεδίων Διαχείρισης για τις περιοχές του Δικτύου NATURA 2000»
- «Τεχνικός και επιστημονικός συντονισμός της εκπόνησης Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών, σχεδίων Προεδρικών Διαταγμάτων και Σχεδίων Διαχείρισης για τις περιοχές του Δικτύου NATURA 2000»

Αποσκοπούν στη θεσμική θωράκιση όλων των περιοχών του Δικτύου NATURA 2000 της χώρας.

LIFE-IP 4 NATURA: *«Ολοκληρωμένες δράσεις για τη διατήρηση και διαχείριση των περιοχών του δικτύου Natura 2000, των ειδών, των οικοτόπων και των οικοσυστημάτων στην Ελλάδα»*, 2017-2025, με συνολικό προϋπολογισμό €17 εκατ., συγχρηματοδοτείται στο μεγαλύτερο μέρος του από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Πράσινο Ταμείο.

Ευχαριστούμε για την προσοχή σας

Το έργο LIFE14 GIE/GR/000026 χρηματοδοτείται σε ποσοστό 60% από το χρηματοδοτικό εργαλείο LIFE "Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση & Πληροφόρηση" της Ευρωπαϊκής Επιτροπής / EASME, ενώ το έργο συγχρηματοδοτεί και το Πράσινο Ταμείο.